

Hlas Nového Mesta

Ročník XXIV. ČASOPIS OBYVATELOV MESTSKEJ ČASTI BRATISLAVA – NOVÉ MESTO, 10 / 2014

Sociálna výdajňa sa ujala a rastie

Deň vyhradený pre sivovlasých

Sem s nápadom pre vašu štvrť!

Ako sa lieči osobnosť dieťaťa

Milí čitatelia,

zdá sa mi, že tohto roku sa slnečné dni skončili až príliš skoro. Akoby po oficiálnom závere Kultúrneho leta ihneď nastala daždivá jeseň. Nič s tým nenarobíme, aspoň hubári si prišli na svoje! S istotou však môžem povedať, že ani na jeseň nebude kultúry nedostatok - každý, komu by letné koncerty a predstavenia chýbali, nájde aj v najbližších mesiacoch pestrú ponuku.

V školách to už bzučí naplno, prváci spoznávajú „ozajstné“ domáce úlohy a rovnako ako starší žiaci zvykajú si vstávať o čosi skôr. Mnohí novomestskí žiaci zažijú v tomto roku na svojich školách stavebný ruch a učitelia budú musieť zorganizovať viac presunov medzi triedami. No výsledkom budú teplejšie triedy a krajšie prostredie, ktoré určite stojí zato.

Život detí nie je len hravý a bezstarostný. Neraz je plný zložitých vzťahov, na prvý pohľad neviditeľných prekážok, ktoré deti, a spolu s nimi i dospelí, musia vyriešiť. Ak to rodina sama nezvládne, môže nájsť pomoc u odborníka. S potrebným odstupom, predovšetkým však s obrovským porozumením pre rôzne životné situácie roky vstupoval do narušených medziľudských vzťahov detský psychológ profesor Ivan Štúr. Rozhovor s ním nielen zaujme, privedie aj k hlbokému zamysleniu. Múdre a pravdivé myšlienky o zdvorilosti, pozornosti, porozumení a ocenení sú v dnešných „až príliš rýchlych časoch“ aktuálnejšie než kedykoľvek predtým.

Pár slov na záver by som rada venovala našim starším čitateľom. Veď október má svoj osobitý prívlastok, nazvali sme ho Mesiac úcty k starším. V mene redakčnej rady Hlasu Nového Mesta chcem vyjadriť našim seniorom poďakovanie a zaželať im pevné zdravie a mnohé pekné chvíle s blízkymi ľuďmi. Novomestskí seniori nás neraz prekvapili zmyslom pre humor a dobrou náladou a my im zo srdca prajeme, aby si tento prístup k životu zachovali.

Jana Škutková

Z obsahu čísla:

Rekonštrukcie pokračujú

str. 5

Školáci zas sedia v laviciach

str. 8

Vrátime život do viníc?

str. 10

32-ročná história jedného oddielu

str. 14

15 rokov farnosti Kráľovej rodiny

str. 15

Kultúrne podujatia sa s letom nekončia

str. 19

Obálka:

Čo nám prinesie tento školský rok? Očakávania žiakov na snímke Martina Marenčina

Vydáva Miestny úrad Bratislava – Nové Mesto,
IČO: 00603317

Adresa: Miestny úrad Bratislava – Nové Mesto,
Junácka 1, 832 91 Bratislava,
tel.: 02/4925 3136, redakcia: hlas@banm.sk,
inzercia: tlac@banm.sk, www.banm.sk
Mesačník, dátum vydania 29. 9. 2014,
obyvateľom mestskej časti sa distribuuje bezplatne.

Redakčná rada:

Predseda: Mgr. Rudolf Kusý,

podpredsedníčka: Ing. Jana Škutková,

šéfredaktor: Vladimír Margolien,

členovia: Ing. Branislav Feješ, JUDr. Tomáš Korček,
Ing. arch. Otto Novitzký, Mgr. Marek Tettinger,

tajomník: Mgr. Ján Borčin.

Jazyková úprava: PhDr. Viera Vojtková.

Grafická úprava: space in, s.r.o.

Tlač: Ultra Print, s.r.o., Náklad: 23 200 výtlačkov.
Číslo 10/2014. EV 3920/2009

O šedinách mladých (duchom)

Dvadsaťročnému človeku prichodí starý aj päťdesiatnik. Keď potom sám dovŕši tento vek, vníma roky inými očami. Naokolo vidí mladých starcov a sivých mladíkov. Lebo mladosť ducha s rokmi nemusí starnúť. Len ju treba kŕmiť tým, čo potrebuje: novými podnetmi, dobrými myšlienkami, láskou k ľuďom a prírode, humorom...

Na zázraky sveta sa do smrti možno pozerat' s očarením dieťaťa - nemajú konca...

O čom nediskutujeme

Pred pár dňami ma oslovili susedia z Ovručskej ulice. Spisujú petíciu proti plánovanej výstavbe bytového domu. Projekt mi spamäti nič nehovoril a vo vnútrobloku sídliska, ktoré sa stavalo pred desiatkami rokov, si ho ani neviem predstaviť. Ukázali mi však inzerát realitnej kancelárie, ktorá pozemok predáva a tvrdí, že na pozemku sa dá stavať.

Nakoniec sme zistili, o čo ide. S vlastníkom sme sa stretli pred rokom. Prišiel aj so svojou právničkou. Keď sme im oznámili, že bytový dom na tomto pozemku je pre nás neprijateľný, pani právnička začala ukazovať stavebný zákon. Ponúkli sme im nájomnú zmluvu, aby sme sa o pozemok mohli starať. Bez akejkoľvek ironie, my si tam výstavbu nevieme predstaviť. A to nehovoríme o počte

poschodí. Jednoducho nie!

Vlastníci pozemku na Ovručskej neboli ani prví, ani poslední, ktorí sa dostali k malému pozemku vo vnútrobloku s cieľom postaviť bytovku. Podobné prípady máme na Ziegelfelde, v Mierovej kolónii či na Kramároch. Vlastníci opakovane žiadajú a opakovane dostávajú rovnakú odpoveď. Aj keď na Slovensku nemáme také striktné pravidlá ako napríklad v Nemecku, sú hranice, za ktoré nesmieme ísť. Okrem predaja areálov škôl, škôlok a parkov na výstavbu je za týmito hranicami aj výstavba vo vnútrobloko. O týchto projektoch sme preto nikdy nediskutovali. Ani nebudeme.

Rudolf Kusý

Snímka Martin Marenčin

Sociálna výdajňa pomáha slabším už dva roky

Už dva roky funguje v Novom Meste Sociálna výdajňa. Vďaka nej sa potravinu a spotrebný tovar stali pre sociálne slabších Novomešťanov dostupnejšie. Jej služby dnes bezplatne využíva už takmer 250 občanov.

Čerstvý chlieb, múku, mliečne výrobky, olej, ryžu, zeleninu, ovocie, ale aj hygienické prostriedky - nájdete tu všetko, čo potrebujú. Záujem o výdajňu neustále rastie a aj mestská časť prijíma opatrenia, aby ju mohlo využívať čo najviac ľudí. „Po dvoch rokoch môžeme zodpovedne vyhlásiť, že projekt Sociálnej výdajne bol správnym rozhodnutím. Ľudia, ktorí sú v núdzi, sa takto dostanú k tovaru, na ktorý za normálnych okolností nemajú vždy peniaze. Pomáhať slabším je povinnosťou samosprávy a Sociálna výdajňa určite prispela ku skvalitneniu ich života,“ povedal starosta Nového Mesta Rudolf Kusý.

Čoraz kvalitnejšie sú aj služby Sociálnej výdajne, ktorá sídli v budove Tržnice. Vlni v lete sa presťahovala do väčších priestorov - z pôvodných 60 m² sa rozrástla na súčasných 120. Vďaka dodávateľom a sponzorom neustále pribúda na jej pultoch nový tovar. „Sme

hrdí, že naša spolupráca s novomestskou Sociálnou výdajňou prináša pomoc stále vyššiemu počtu ľudí žijúcich v neľahkých sociálnych podmienkach,“ hovorí Martin Gärtner, hovorca spoločnosti Kaufland Slovenská republika, ktorá je najväčším dodávateľom tovaru do výdajne.

Mestská časť vytvorila podmienky, aby sa klientmi výdajne mohlo stať ešte viac ľudí, ktorí jej pomoc potrebujú. Tento rok zvýšila maximálnu hranicu dôchodku, ktorú zákazník nesmie prekročiť - z pôvodných 350 eur na 380 eur, v prípade manželskej dvojice je to 700 eur. Výdajňa pomáha aj občanom a rodinám s deťmi v hmotnej núdzi a Novomešťanom, ktorí sa ocitli v náhlejšej krízovej situácii. Klienti platia iba jednorazový počiatočný poplatok 5 eur za čipovú kartu. Tú používajú ako „kreditku“ - majú na nej „nabité“ body v rozpätí 20 až 30 bodov (podľa výšky príjmov), mnohopočetná rodina až 100 bodov. Hodnota tovaru vo výdajni je stanovená v bodoch, denne ich môžu minúť maximálne osem. Body sa klientom mesačne dobíjajú automaticky a bezplatne.

„Najviac idú na odbyt základné potraviny, v lete najmä ovocie a zeleni-

na, veľký záujem je o mliečne výrobky a, samozrejme, aj o sladkosti,“ povedala Gabriela Vojtechová, ktorá vedie sociálne oddelenie na novomestskom miestnom úrade. Sociálna výdajňa je otvorená tri dni v týždni, denne ju navštívi okolo 70 ľudí.

Nové Mesto prostredníctvom Sociálnej výdajne spolupracuje aj s organizáciami, ktoré pracujú s ľuďmi bez domova. Pri väčších zásobách im poskytuje časť potravín.

Ján Borčín

Voľby budú 15. novembra

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky rozhodnutím č. 191/2014 Z. z. vyhlásil voľby do orgánov samosprávy obcí a deň ich konania určil na sobotu 15. novembra 2014.

Právo voliť do orgánov samosprávy obcí majú obyvatelia Slovenskej republiky, ktorí majú v obci, v mestskej časti hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislave alebo v mestskej časti mesta Košice trvalý pobyt a najneskôr v deň volieb dovŕši 18 rokov veku.

Prekážkou vo výkone volebného práva je - zákonom ustanovené obmedzenie osobnej slobody z dôvodu ochrany zdravia ľudí, - výkon trestu odňatia slobody, - pozbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti na právne úkony.

Za poslanca obecného (mestského) zastupiteľstva v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave a v meste Košice a za poslanca miestneho zastupiteľstva môže byť

zvolený volič, ktorý nevykonáva trest odňatia slobody, nie je pozbavený spôsobilosti na právne úkony, alebo jeho spôsobilosť na právne úkony nie je obmedzená.

Za starostu obce (primátora) v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave a v meste Košice a za starostu mestskej časti môže byť zvolený volič, ktorý najneskôr v deň volieb dovŕši 25 rokov veku, má aspoň stredné vzdelanie, nevykonáva trest odňatia slobody, nie je pozbavený spôsobilosti na právne úkony, alebo jeho spôsobilosť na právne úkony nie je obmedzená.

Podrobné informácie o organizácii a priebehu volieb aj zoznam volebných miestností nájdete na stránke www.banm.sk/volby-do-samospravy-obci-november-2014/

Po letných prázdninách sa miestne zastupiteľstvo Nového Mesta zišlo na svojom už 23. zasadnutí. Poslanci schválili viacero bodov programu. Jedným z nich bol aj presun kapitálových výdavkov 8 900 eur, z ktorých mestská časť kúpi nové auto na rozvoz stravy v rámci opatrovateľskej služby. Túto službu poskytuje 141 obyvateľom, ktorí sú odkázaní na pomoc inej osoby.

Príspevok na krajšie Vianoce

Už po trinásty raz poskytne mestská časť Bratislava – Nové Mesto jednorazovú finančnú výpomoc k vianočným sviatkom seniorom s nízkym dôchodkom, ktorý je ich jediným zdrojom príjmu. O vianočný príspevok môžu požiadať **osamelí obyvatelia mestskej časti** na oddelení sociálnych služieb Miestneho úradu Bratislava – Nové Mesto na Junáckej ul. č. 1.

K žiadosti, ktorej tlačivo získate v kancelárii č. 309 na 3. poschodí u p. Janovičovej (tel. 49 253 529), je potrebné doložiť fotokópiu dokladu o výške dôchodku na rok 2014. Hranica dôchodku na poskytnutie tejto výpomoci v roku 2014 je **stanovená do výšky 350,- eur**. Úradné hodiny sú v pondelok a stredu od 8. do 12. h a od 13. do 17. h, v piatok od 8. do 12. h. Žiadosti je potrebné podať **najneskôr do 31. októbra 2014**. Tlačivo žiadosti je zverejnené aj na stránke

<http://www.banm.sk/socialne-prispevky/> pod bodom 7.

(vj)

Miestni poslanci sa predstavujú

Ing. Stanislav Winkler

Úspešný projekt

Kandidoval som ako nezávislý poslanec s podporou Občianskeho združenia Biely kríž vo volebnom obvode, ktorý bol v minulosti perifériou Nového Mesta. V spolupráci s členmi združenia som realizoval program, na ktorom sme sa s občanmi dohodli pred voľbami.

V prvom rade nás trápil územný plán mesta, ktorý umožnil bytovú výstavbu v pôvodných iniciách a záhradách. Presadil som do rozpočtu obstarávanie územného plánu zóny Biely kríž a v zastupiteľstve som navrhol stavebnú uzáveru tejto lokality počas realizácie zonálneho plánu.

Ďalším z našich cieľov bola revitalizácia zanedbaného parku na Bielom kríži. Žiaľ,

tento park je vlastníctvom spoločnosti Istrochem, ktorá o jeho obnovu nemá záujem. Máme vypracovaný projekt revitalizácie zo sponzorských prostriedkov a rokujeme s Istrochemom o spôsobe prenájmu parku, aby sme úpravy mohli uskutočniť. Malý parčík na Bielom kríži, ktorý má Nové Mesto vo vlastnej správe, sa bude revitalizovať v najbližšom čase.

Vypracovaná je aj dopravná štúdia štvrte, ktorou chceme lokálne riešiť statickú i dynamickú dopravu.

Osobne podporujem proces participatívneho rozpočtu, ktorý sme v Novom Meste začali tohto roku uplatňovať. Konkrétne na Bielom kríži si obyvatelia navrhli a odsúhlasili riešenie troch medziblokov.

V spolupráci s ostatnými nezávislými poslancami sme presadili opravu školy a nadsťavbu škôlky na Odborárskej ulici, ktorú navštevujú deti z celého okolia.

V miestnom zastupiteľstve som navrhol vypracovanie dopravnou-urbanistickej štúdie Račianskej a Vajnorskej radiály. V blízkosti týchto dopravných tepien je pripravených niekoľko veľkých developerských projektov. Magištát im dáva zelenú, nerieši však katastrofálnu dopravnú situáciu radiál.

Robím všetko pre to, aby sme budovali Nové Mesto ako modernú mestskú časť, ktorá si zachová jedinečný prírodný charakter - bez výrubu lesov a ničenia vinohradov.

A prečo titulok Úspešný projekt? Skupina nezávislých poslancov v spolupráci s nezávislým starostom dokázali, že sú tu pre vás, a nie pre straníckych bossov a developerov. Chceme pokračovať v projekte „nezávislého“ Nového Mesta a verím vo vašu podporu.

Kontakt:

0905 216 675, stanislav.winkler@gmail.com
Adresa: Pri Bielom kríži 10, 831 02 Bratislava

Príspevky poslancov miestneho zastupiteľstva vyjadrujú osobné názory autorov. Redakcia do ich obsahu nezasahuje.

Rekonštrukcie školských budov pokračujú

a výmenu okien, na ktoré už prebieha súťaž vo verejnom obstarávaní.

V polovici septembra sa začala rekonštruovať telocvičňa Základnej školy s materskou školou na Cádrovej ulici. Po rekonštrukcii strechy a jej zateplení, ktoré mestská časť realizovala v roku 2012, sa tak školská telocvičňa dočkala ďalšieho zlepšenia. Tým sa však investície nekončia, na október je naplánovaná výmena okien.

Po rekonštrukcii horného podlažia materskej školy na Pionierskej sa uskutočnila následná kontrola protipožiarnych zariadení. Vyplývala z nej potreba vymeniť prírodné potrubia k hydrantom, aby vyhovovali dnešným normám požiarnej bezpečnosti. Práce sa stihli dokončiť počas letných prázdnin a zariadenia sú už v prevádzke.

Kým deti na Pionierskej sa už hrajú v nových triedach, práce intenzívne pokračujú v materskej škole na Kolibe. Tu ide o nadstavbu a náročnejšie úpravy, o ktorých sme podrobnejšie informovali v predchádzajúcom čísle časopisu.

Deti v materskej škole na Šuňavcovej budú už čoskoro využívať kompletne vymenené toalety, zároveň sa v nej vymieňajú rozvody kanalizácie. Na rekonštrukciu sponzorsky prispieva investor, ktorý plánuje výstavbu na neďalekej Račianskej ulici.

Detské jasle na Robotníckej sú jediné zariadenie tohto druhu v Novom Meste a o tom, že výpadok v ich prevádzke je pre rodičov veľmi nepríjemný, netre-

Nové rozvody ústredného kúrenia v jaslách na Robotníckej ulici

ba ani hovoriť. Keďže na rozvodoch ústredného vykurovania v staršej budove nastal havarijný stav, mestská časť zabezpečila počas augusta ich kompletnú výmenu. V priebehu niekoľkých dní zrealizovala dodávateľská spoločnosť demontáž pôvodného rozvodu a nahradila ho plastovými rúrami určenými na rozvod vykurovacej vody, pričom vykonala aj potrebnú skúšku tesnosti. Druhý stupeň testovania, takzvaná prevádzková skúška, sa uskutoční po začiatku vykurovacieho obdobia. Výmena rozvodov nasledovala po minuloročnom odpojení jaslí od centrálného vykurovania a vybudovaní vlastného kotla. Táto investícia umožnila jasličkám regulovať si teplo samostatne, a zároveň prináša finančnú úsporu.

(red)

Strecha materskej školy na Revíne pred rekonštrukciou a po nej

Začiatkom septembra dokončili stavbári rekonštrukciu strechy materskej školy Na Revíne. Starú strechu, cez ktorú už zatekalo do kuchyne aj tried, vymenili, a zároveň sa postarali o jej zateplenie. Nový školský rok strávi takmer sto detí z Kramárov a okolia v bezpečnejšom, hygienickom prostredí a zateplenie sa pozitívne odrazí aj na nákladoch na vykurovanie. Nové Mesto plánuje aj ďalšie zveľadenie tohto predškolského zariadenia. Pripravuje celkové zateplenie fasády

V materskej škole na Kolibe práce pokračujú

Zelenšie bývanie

Zelená oáza oživila ulicu Pri starej prachárni

Takmer na nepoznanie zmenila svoju tvár záhrada Farmaceutickej fakulty UK. Písali sme o nej pred dvoma rokmi, keď starosta Kusý ponúkol fakulte pomoc pri revitalizácii zelene, aby túto plochu mohli využívať aj obyvatelia okolitých domov. Rektorát Univerzity Komenského, žiaľ, neprijal ponuku spolupráce a za sprístupnenie parčíka verejnosti požadoval náročné investície, ktoré prevyšovali možnosti mestskej časti. Jej dobrá myšlienka a iniciatíva však predsa len našla odozvu. Škole sa napokon podarilo získať finančné zdroje, vďaka ktorým zelený priestor zrevitalizovala. Záhrada je dnes už upravené miesto s chodníkmi a lavičkami, ktoré poskytuje príjemné zázemie mladým akademikom a teší oči okoloidúcich.

Parčík na Sadovej čaká na nové svietidlá

Aj keď sa revitalizácia parčíka na Sadovej začiatkom leta sľubne rozbehla, práce museli na niekoľko týždňov preru-

šiť. Ukázalo sa, že pôvodne navrhované svietidlá by neboli dostatočne odolné voči vandalizmu, preto sa mestská časť rozhodla zabezpečiť iný typ osvetlenia. Ihneď po ich obstaraní práce na úprave parčíka dokončia a obyvatelia sa dočkajú upraveného zeleného priestoru medzi obytnými domami.

Oddych uprostred zelene

V Mierovej kolónii medzi domami na Tylovej a Chemickej ulici sa nachádzal málo využívaný, rokmi už trochu zanedbaný parčík. Pozemok patrí spoločnosti Istrochem, a to je dôvod, prečo doň mestská časť nemôže investovať. Našla sa však cesta, ako túto plochu upraviť a premeniť na oddychovú zónu pre miestnych obyvateľov. Predseda OZ Mierová kolónia Gejza Kosztoľányi dohodol potrebný súhlas riaditeľa Istrochemu Ing. Zelenaya, starosta Rudolf Kusý zabezpečil sponzora, ktorý poskytol potrebné financie a v septembri sa podarilo realizovať stavebné úpravy. Mamičky s kočíkmi už nemusia chodiť po frekventovanej ceste, bezpečne prejdú sídliskom po štrkovom chodníčku. Lavičky pod korunami stromov sú umiestnené

tak, aby ani hlasnejší hovor nerušil obyvateľov blízkych domov. Už od jari poskytnú príjemné posedenie obyvateľom všetkých vekových kategórií.

Aj detské ihrisko v Mierovej kolónii sa v tomto roku dočkalo drobných úprav. Mestská časť vynovila lavičky a osadila tu zariadenia na cvičenie, ktoré získala vďaka sponzorskému daru. Zmluva na realizáciu prác je podpísaná a len čo to počasie dovoľí, začne sa s osádzaním nových herných prvkov. Veď detské ihrisko má už svoje roky a mnohé staršie zariadenia doslúžili.

Račko sa postupne mení

Na Račianskom mýte bolo v septembri rušno, v časti parku vymieňali robotníci asfaltový povrch cestičiek. Budú spojené so zámkovou dlažbou, ktorá lemuje fontánu. V najväčšom novomestskom parku mestská časť už v predchádzajúcom období obnovila rozárium, doplnila nové osvetlenie, zrekonštruovala staré svietidlá, opravené je detské ihrisko aj lavičky. Pre mamičky s deťmi či okoloidúcich návštevníkov sú v parku k dispozícii verejné toalety.

Jana Škutková

Snímky Jana Škutková (1), Natália Kudláčová (2), Helena Bánska (3,4)

Záhrada Farmaceutickej fakulty UK

Práce na rekonštrukcii chodníkov v parku na Račianskom mýte

V Mierovej kolónii sme zrevitalizovali park a upravili detské ihrisko

Babie leto v Papierničke

Príjemné septembrové slniečko a množstvo zábavy si užila skupina 148 novomestských seniorov na dvojdňovom relaxačnom pobyte v Častej-Papierničke. Mestská časť Bratislava – Nové Mesto pozvala najmä tých starších obyvateľov, ktorým sa zatiaľ poukaz na podobný výlet neušiel. Spoločné popoludňajšie cvičenie na lúke, prechádzky na čerstvom vzduchu, kúpanie v krytom i otvorenom bazéne a večer plný zábavy, hudby a tanca nedali nikomu príležitosť nudiť sa. Programu sa aktívne zúčastnila aj 91-ročná pani Amália Jakubová a svojou dobrou fyzickou kondíciou mnohých prekvapila.

Oddychové pobyty v Častej-Papierničke budú pokračovať aj v októbri a seniori z našej mestskej časti o nich budú informovaní listom. (jš)

Opäť pripravujeme Deň novomestských seniorov

Občianske združenie Aktívna jeseň života pozýva všetkých záujemcov na deň plný prednášok, informácií a služieb určených pre starších obyvateľov. Podujatie sa uskutoční 5. novembra 2014 v Stredisku kultúry na Vajnorskej 21 od 10. do 17. h.

S pracovníkmi sociálneho oddelenia nášho miestneho úradu sa môžete poradiť o tom, na aké dávky či sociálnu pomoc majú seniori nárok a kde hľadať podporu v náročných životných situáciách. Zástupcovia mestskej polície poinformujú, ako chrániť seba a svoj majetok, aby ste zvýšili vašu bezpečnosť. Nebude chýbať ani osвета z oblasti zdravia, členovia Slovenského Červeného kríža vám bezplatne zmerajú krvný tlak. No a tí najaktívnejší tu nájdú veľa

aktuálnych ponúk na voľný čas a cestovanie.

„Chceme propagovať a podporovať zdravý a aktívny spôsob života staršej generácie. Veď rozhovory s priateľmi, spoločné výlety, podujatia či spoločenské aktivity obohacujú život a dávajú mu novú náplň v období, keď starší ľudia opustia pracovné kolektívy a neraz trpia osamelosťou,“ hovorí organizátor podujatia poslanec Vladimír Margolien.

Ak sa teda chcete dozvedieť veľa nového, vymeniť si skúsenosti či stretnúť ľudí, s ktorými nájdete spoločnú reč, poznačte si 5. november do svojho kalendára. Vstup na Deň novomestských seniorov je zdarma, všetci organizátori sa tešia na vašu účasť.

Jana Škutková, snímka František Rajecký

Knihy, ktoré vás budú baviť....až do poslednej strany!

-15% viac ako 70 000 kníh

-20% expresné doručenie

-21% akcie a skvelé zľavy

abc knihy.sk
skutočné online kníhkupectvo

Školský rok naberá obrátky

Prázdniny ubehli ako voda a 2. septembra sa školy opäť naplnili menšími i väčšími deťmi. Pravda, najviac sa na to tešili tí najmenší, ale aj medzi staršími žiakmi sa našlo veľa takých, čo sa na začiatok školského roka a opätovné stretnutie so spolužiakmi úprimne tešili.

Na Základnej škole s materskou školou Cádruva privítali školákov okrem zástupcov pedagogického zboru aj starosta Rudolf Kusý, zástupkyňa ministerstva školstva Ing. Jana Sládečková a vedúci školského úradu Vladimír Novák. „V taký upršaný deň, ako je tohtoročný 2. september, sa do školy nechce nikomu, ani učiteľom. Ale škola dáva nielen vedomosti a zručnosť,

nájdete si v nej kamarátov na celý život. Prajem každému z vás úspešný štart a aby vás šťastie neopúšťalo po celých desať mesiacov,“ prihovoril sa žiakom starosta. Mestská časť intenzívne rekonštruuje a zatepluje školské budovy a v najbližších dňoch sa začne aj s rekonštrukciou telocvične na tunajšej škole. „Do zimy už budú mať deti zdravšie a kvalitnejšie prostredie,“ uviedol Rudolf Kusý.

Prváčikovia si prevzali knižky, ktoré im venovala miestna samospráva a spolu so svojimi novými učiteľmi sa po prvýkrát pobrali do tried. Nevedeli sa toho dočkať a pokým malá Danko tíško stála a stískala psíka, Sharon sa jazyček rozviazal - porozprávala mi, že najviac sa teší na školský klub, v ktorom sa bude hrať po vyučovaní. Zato druháčka Timka má v tom už jasno. Keď koncom prázdnin išla okolo školy, povedala: „Nie je nič krajšie ako zavretá školská brána!“ Ale usmieva sa pritom, vidieť, že z nových povinností nemá strach.

So školou sa budú zoznamovať nielen prváci. Aj nová triedna učiteľka 3. A Renáta Sládečková v škole na Cádruvej začína. „Som v školstve už dvadsať rokov a stále si myslím, že učiteľstvo je nádherná profesia. Malé deti z prvých ročníkov strávia s triednym učiteľom

väčšinu hodín, môžeme ich ešte vychovávať a formovať. U tých starších je to už iné, učitelia sa na hodinách striedajú. Dnešná doba je rýchla a plná zmien, škola sa tomu musí prispôbiť, ak chceme pripraviť deti do reálneho života. Už od malička sa učia pracovať na počítačoch, a to aj preto, aby sme im vysvetlili zásady bezpečnosti a spôsoby, ako sa majú chrániť.“

Slávnostné otvorenie školského roka majú malí žiaci už za sebou, nastali rušné pracovné mesiace. Ale ako dobre vedia tí, čo už zo školských lavíc vyrástli, raz na ne budú spomínať ako na najkrajšie roky života.

Jana Škutková
Snímky Martin Marenčin

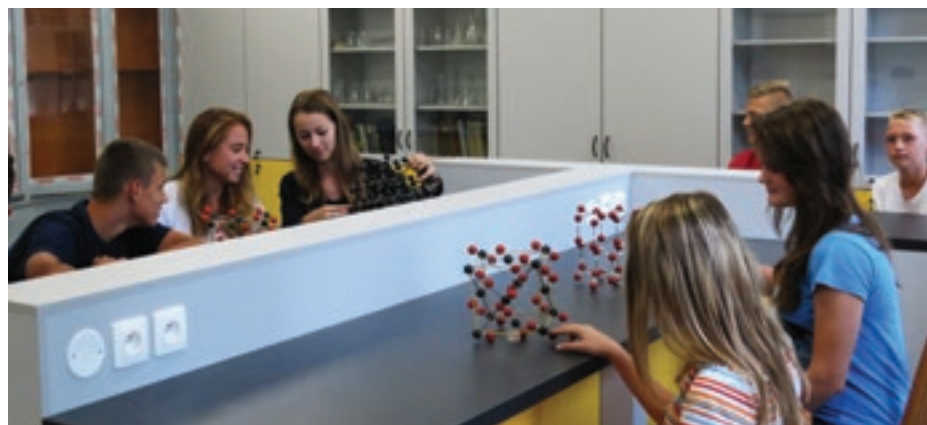
Technické predmety majú perspektívu

V novej moderne vybavenej učebni budú spoznávať fyzikálne zákony a chemické vzorce školáci na Kalinčikovej ulici. „Veľa sa hovorí o dôležitosti technických povolání a rozvoji vedy, ale vybavenie škôl väčšinou nezodpovedá potrebám moderného vyučovania,“ hovorí riaditeľ základnej školy Dušan Noga. „Spoločne so súkromnou English International School of Bratislava, ktorá je u nás v podnájme, sme sa rozhodli investovať do rekonštrukcie a modernizácie učebne fyziky a chémie, teda technických predmetov s dobrou perspektívou ďalšieho štúdia a uplatnenia.“ Trieda dostala novú elektroinštaláciu na zapojenie pracovných stolov, vymenili v nej podlahovú krytinu, nábytok, pridali umývadlá a obe školy postupne spolu dokupujú demonštračné zariadenia, prístroje

na pokusy a potrebný materiál. Celková investícia si vyžiadala približne 24 000 eur, školy ju zvládli z vlastných finančných zdrojov. Stavbári odovzdali priestory 7. septembra a od 16. septembra sa mohlo začať vyučovanie.

Kým novomestská základná škola potrebuje učebňu prevažne dopoludnia, anglická škola využíva poobedňajšie hodiny, a tak sú spokojné obe strany.

Text a snímka Jana Škutková

Najlepšie je pri mame

Od 5. do 11. októbra oslavuje svet Medzinárodný týždeň nosenia detičiek. Bratislavské mamičky pripravili sériu zaujímavých podujatí, ktoré sa uskutočnia v centre mesta a v novomestskom Detstvom centre Ihrisko.

Nedeľa 5. 10. - Pochod nosiacich rodičov historickým centrom mesta
O 15. h môžete prísť k fontáne pred historickou budovou SND na Hviezdoslavovom námestí a prejsť sa so svojou ratoľstou ulicami Starého Mesta. V prípade priaznivého počasia bude pochod ukončený v parku, kde budú mať mamičky možnosť dať sa nalíčiť vizážistkami a od-fotiť spolu s dieťaťom v šatke/nosiči profesionálnou fotografkou.

Piatok 10. 10.

DC Ihrisko, Halašova 25/A

14. - 15. 30 h Workshop o nosení detičiek pre začiatočníkov

Mamičky sa dozvedia, prečo je dobré a dôležité nosiť svoje dieťaťko na tele, ako nosiť dieťa správne a zdravo. Naučia

sa základný spôsob uväzovania detí už od narodenia. Súčasťou workshopu je prehľad šatiek, nosičov, doplnkov i ob-lečenia na nosenie a priestor na otázky a diskusiu.

Vedie certifikovaná poradkyňa nosenia Michaela Balážová

15. 45 -16. 15 h Tribal tanec s dieťaťom v šatke/nosiči

Tento tanec je určený pre všetky mamy, ktoré si chcú zatancovať so svojím dieťaťom v nosiči alebo babyšatke. Nie sú potrebné žiadne predchádzajúce skúsenosti s tancom. Použijeme prvky z brušného tanca, Tribalu a baletu. Súčasťou hodiny je prvotná príprava - prezlečenie, dojčenie, príprava dieťaťa na tancovanie, rozcvička, tanec a na záver trochu uvoľnenia.

Vedie tanečníčka Mgr. art. Anna Kališová

16. 30 - 18. h

Prirodzený pôrod a bonding

Povieme si o zásadách prirodzeného pô-rodu, aké zásahy môžu priebeh pôrodu

narušiť. To, ako žena rodí a ako prebiehajú prvé chvíle s bábätkom po pôrode, má zásadný vplyv okrem iného aj na dojčenie.

Prednáša dula Ing. Andrea Kožíková

Poplatok za každú aktivitu je príspe-vok na chod detského centra vo výške 1,90 eur. Viac informácií na www.nosmesa.eu

*Katarína Eliašová,
snímka z rodinného albumu autorky*

PRVÉ VEĽKÉ ROZHODNUTIE

FESTIVAL ŠKÔL A ŠKÔLOK OD A PO Z

25. - 26. 10. 2014

SHOPPING
RODINNÝ PALACE NÁKUPOV
ZLATÉ PIESKY

 shoppingpalace.sk

Poslanci chcú oživiť naše vinice

Mestskí poslanci za našu mestskú časť presadili nájom viníc vinohradníkom za výhodných podmienok. Cieľom je ochrániť neobhospodarované novomestské vinohrady a zabrániť pustnutiu viniča. „Chceme, aby sa tie vinice v našej mestskej časti, ktoré už vyše desať rokov nie sú obrábané, dostali do rúk novomestským vinohradníkom. Ide

o vinice na pozemkoch, ktoré vlastní hlavné mesto,“ vysvetľuje mestský poslanec Libor Gašpierik. O nájme pozemkov vinohradníkom bude v najbližšom čase rokovať mestské zastupiteľstvo. V Novom Meste ich má získať do nájmu známy novomestský vinohradník Juraj Vladár. Rozhodnutiu o nájme predchádzalo uznesenie, ktorým poslanci zaviazali magistrát, aby urobil inventarizáciu parciel určených na pestovanie viniča vo vlastníctve hlavného mesta.

„Vieme, že pán Vladár patrí medzi posledných vinohradníkov na území Nového Mesta. Má dlhoročné skúsenosti s pestovaním viniča, chcel by vinice udržať a zabrániť ich pustnutiu,“ konštatuje poslanec Tomáš Korček. J. Vladár začal samostatne hospodáriť v roku 2003 a povolanie vinára je jeho prácou na plný úväzok. Dbá na kvalitu úrody a väčšinu hrozna predáva výrobcovi vína, aj sám však od roku 2009 dodáva na trh vlastné vína vyrobené klasickou technológiou.

Jeho vína dozrievajú v drevených sudoch. Nespolupracuje so supermarketmi a víno predáva v menšom množstve vo vlastnej pivnici na Vínnej ulici alebo vo vinotéke.

„Pán Vladár bude mať v nájme viniče s rozlohou približne dva a pol hektára, a to odo dňa účinnosti nájmovej zmluvy do 31.12. 2034. Po celý ten čas ich bude môcť využívať len ako vinice, vinohradnícke plochy alebo vinohrady, tak ako sú definované v zákone o vinohradníctve a vinárstve,“ uviedla poslankyňa Katarína Augustinič. Vinohradník bude platiť symbolické nájomné 1 euro na rok. Za to sa zaviazá odovzdať mestu 10 percent z úrody vo forme certifikovaného vína, ktoré bude mať značku „mestské víno“ a bude označené špeciálnymi etiketami s logom mesta a logom výrobcu. Náklady spojené s výrobou etikiet bude znášať výrobca vína. Mesto do projektu prispeje propagáciou tohto vína.

(gak)

Na obr. (zľava) Juraj Vladár, Tomáš Korček, Libor Gašpierik a Katarína Augustinič

V Poluse sa stále niečo deje

Na jeseň pre vás chystáme množstvo atraktívnych akcií a zliav, aby sme vám spríjemnili nakupovanie.

Šetrite pri každom nákupe

Určite nám dáte za pravdu, že každé ušetrené euro poteší. Preto vám ponúkame klubovú kartu, ktorá na váš účet vráti časť peňazí za váš nákup. Takúto zľavu si môžete uplatniť až v 70-ich prevádzkach Polusu. Využívajte aktívne klubovú kartu a vaše celoročné nákupy budú lacnejšie.

Ako variť zdravo a chutne

Či už ste v kuchyni začiatočník alebo kulinársky expert, nenechajte si v Poluse ujsť unikátne kurzy v nekomerčnej škole RADOSTI VARIŤ, jednej z dvoch svojho druhu v Európe! Na jesenné mesiace pre vás pripravujeme kurzy pre mamičky, exotickú kuchyňu, populárne raw, varenie bez lepku a laktózy, vege, ryby, steaky, sushi či mexické špeciality. To všetko pod vedením renomovaných lektorov, ako sú Vincenzo Miele, známi šéfkuchári a kuchári, výživové poradkyne či au-

tori kuchárskych kníh. Zo známych osobností prídu navariť Zuzka Vačková a Robo Papp.

Kurzy prebiehajú v dopoludňajších i podvečerných hodinách, takže si bez problémov na ne nájdete čas. Prinesť si dobrú náladu a my sa postaráme o zvyšok, vrátane ingrediencií a technického vybavenia v profesionálne zariadenej kuchyni. Ceny sú prístupné, až symbolické. Príďte a presvedčíte sa, že variť v tandeme je oveľa väčšia zábava!

Princezné zmenia na kráľovné krásy

Chcete zmeniť imidž, ale neviete ako na to? Zverte svoju krásu do rúk skúsenej profesionálnej stylistky, ktorá vyzdvihne všetky vaše prednosti a decentne zakryje nedostatky. Každý mesiac zmenia takto princezné na kráľovné krásy v zmenárni Polusu v projekte JA a moje nové JA. Privítajú aj pánov, keďže v ponuke je aj niekoľko pánskych módných značiek. Na jeseň navyše pribudla v obchodnom centre nová predajňa s dámskou módou, maďarská značka MAGENTA.

Každý týždeň prináša originálne modely podľa aktuálnych módných trendov. Ak túžite zažiť, prihláste sa do polusáckej zmenárne prostredníctvom e-mailu: radostzaziarit@polus.sk

Módne inšpirácie z Polusu nájdete na www.femininity.sk, kde sú v rubrike RADOSTI ZAŽIARIŤ uverejnené všetky originálne premeny našich zákazníčok.

Všetky informácie o zaujímavých projektoch v Polus City Center a POLUS KLUB-e nájdete na www.polus.sk alebo na sieti Facebook.

Nepotrebné elektrospotrebiče vám Envidom bezplatne odvezie na ekologickú recykláciu

V Novom Meste ich bude zbierať v sobotu 8. novembra 2014.

Treba však do 5. novembra nahlásiť na miestny úrad druh a počet spotrebičov, ktoré potrebujete odviezť a vaše osobné údaje - meno, priezvisko, telefón a presnú adresu. Volajte počas úradných hodín na tel. čísla 02/4925 3381, 02/4925 3182 alebo 4925 3208. E-mailom nahláste údaje na adresu zp@banm.sk

Ráno v deň zberu vyložte elektroodpad do vchodu bytového domu alebo za bránu rodinného domu do 8. hodiny. Nie na ulicu ani k ceste, odkiaľ by ho mohli odnieť nelegálni zberači! Ak odpad nebude odvezený do 15. h, volajte na 0911 250 211.

Kam s odpadom obsahujúcim škodliviny

Aj na jeseň môžu naši občania bezplatne odovzdať domový odpad s obsahom škodlivín. Magištát zabezpečil túto možnosť v súčinnosti s mestskými časťami prostredníctvom spoločnosti ARGUSS, s.r.o. Tá určila termíny tohto špeciálneho zberu na októbrové soboty.

Nové Mesto má termín 11. 10. 2014 v čase od 8. h do 10. h.

V areáli EKO-podniku na Račianskej ulici bude v tom čase pristavené vozidlo, pri ktorom budú pracovníci spoločnosti ARGUSS preberať odpad od občanov – fyzických osôb nepodnikateľov. Odpady ako rozpúšťadlá, oleje, pesticídy, farby, lepidlá a pod. musia byť v pevných obaloch, od jednej osoby ho preberú najviac

5 kg. Okrem nich tu občania môžu odovzdať staré batérie a akumulátory, žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť, vyradené chladničky, mrazničky a ďalšie zariadenia obsahujúce chlórfluorované uhľovodíky, a napokon elektrospotrebiče ako počítače, televízory, monitory, žehličky, práčky, mixéry a pod.

Kto by nestihol uvedený termín, má možnosť odovzdať takýto odpad aj v stredisku spoločnosti Marius Pedersen, a.s., na Starej Vajnorskej 6, a to v pracovných dňoch od 7.30 do 16.30 h, tel. č. 0902 947 870, príj. 0902 999 585, dispečing 0902 947 923.

Právnické osoby a podnikatelia sa v prípade záujmu môžu obrátiť na spoločnosť ARGUSS, s.r.o. na tel. č. 02 / 555 65 632.

Uhynuté zvieratá treba nahlásiť mestskej polícii

V súvislosti s novou Zmluvou na poskytnutie služby nepretržitého výkonu vybraných činností veterinárnej asanácie, uzatvorenej medzi hlavným mestom a o.z. Sloboda zvierat oznamujeme, že v zmysle tejto zmluvy **túlavé a uhynuté zvieratá budú obyvatelia od septembra nahlásovať priamo mestskej polícii na čísle 159 – a nie Slobode zvierat, ako to bolo doteraz.** Prija-

té hlásenia odošle mestská polícia Slobode zvierat.

K tomuto kroku sa pristúpilo na vytvorenie systému kontroly v činnosti o.z. Sloboda zvierat. Podklady zaznačené v ich spisovom zázname sa musia zhodovať s údajmi v objednávkach, ktoré dostanú od mestskej polície. V zmysle zmluvy hlavné mesto uhradí len tie výkony, ktoré objedná mestská polícia. (bor)

SPRÁVNA VOĽBA PRE VAŠU KARIÉRU

Pokladník/čka – predavač/ka Bratislava

Váš profil:

- výučný list / stredoškolské vzdelanie
- príjemné a ústretové vystupovanie
- skúsenosť z obchodu vítaná, nie je podmienkou
- schopnosť tímovej spolupráce
- ochota k fyzickej práci
- radosť z úspechu dosiahnutého spoločným úsilím

Pracovná náplň:

- práca na pokladni
- doplňovanie tovaru na predajnú plochu
- práca na predajnej ploche
- práca v sklade predajne

Čo ponúkame:

- od začiatku zaujímavý plat
- prepracovaný systém zapracovania
- príjemnú atmosféru v motivovanom tíme
- bezpečné a moderné pracovisko
- stabilné zamestnanie v úspešnej, rýchlo sa rozvíjajúcej spoločnosti
- možnosť skráteného úväzku
- sociálny program

V rámci nášho dvojtyždňového tréningového programu Vás pripravíme na Vaše budúce úlohy: metódou „Learning-by-doing“. Poskytneme Vám dôkladné zapracovanie, pri ktorom Vás individuálne povedie skúsený kolega.

KARIÉRA V SPOLOČNOSTI LIDL SLOVENSKÁ REPUBLIKA

Správna voľba

Nezabudnuteľné prázdniny v Tatrách

Osemnásť detí zo sociálne slabších rodín bratislavského Nového Mesta strávilo v auguste desať dní vo Vysokých Tatrách. Pobyt aj cestu im uhradila mestská časť. Deti si užili časť prázdnin v zážitkovom divadelno-športovom tábore Moonlight Camp v Starej Lesnej.

Zoznam detí zo sociálne slabších rodín vo veku od 6 do 16 rokov poskytol mestskej časti na jej vyžiadanie Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava. Náklady na pobyt 3186 eur sú v súlade so schváleným rozpočtom našej mestskej časti na rok 2014 a so zásadami poskytovania finančnej výpomoci obyvateľom Nového Mesta. (bor)

Snímka z archívu Moonlight Camp

Niečo sa už rodí, ďalšie navrhujeme

Po všelijakých peripetiách, do ktorých sa často dostáva to, čo je nové, nezvyčajné či neznáme, sa predsa len podarilo pristúpiť k uskutočňovaniu naplánovaných zámerov. Participatívny rozpočet je ešte vždy novotou nielen v Novom Meste, ale i na Slovensku. Azda aj preto sa jednotlivé kroky nerodili ľahko. Realizácia projektov, za ktoré ste pred niekoľkými mesiacmi hlasovali, sa však už začala a v niektorých prípadoch dokonca beží naplno.

Vaše hlasy v participatívnom rozpočte sa nestratili a realizátori projektov už kadečo stihli. Napríklad začali komunikovať s osamelými seniormi, aby prelomili ich izoláciu a zmapovali ich starosti. Ak nejakých osamelých starých ľudí poznáte alebo registrujete vo vašom okolí, dajte nám prosím vedieť, realizátorky projektu Prevencia sociálnej izolácie osamelých seniorov rady oslovia aj ich.

Spájame vytváraním

Veľa sa toho stihlo v rámci projektu Filiálka. Množstvo dobrovoľníckych aktivít sa zavŕšilo akciou v sobotu 27. septembra, keď sa v rámci bohatého programu zahŕňajúceho workshopy, prezentácie, „vegie“ obed a živú hudbu namaľovala pri príležitosti storočnice Filiálky budova stanice. Celková snaha o kultiváciu tohto zanedbaného priestoru síce priťahuje dobrovoľníkov i pozornosť verejnosti, naráža však aj na neochotu vlastníka pozemku, dokonca na devastáciu vysadených rastlín či krádež ovocných stromčekov. Snaha o skrášlenie priestoru využívaného verejnosťou sa jednoducho nestretáva len s uznaním.

Leitmotívom niekoľkých projektov je snaha o zapojenie viacerých vedľa seba existujúcich komunít a skupín, ktoré sa navzájom nepoznajú a niekedy aj vyvolávajú obavy. Vďaka tejto motivácii sa dve školy v spolupráci s ďalšími organizáciami pokúsili o neštandardné aktivity. V prvom prípade sa škola v Mierovej kolónii prostredníctvom tvorivých workshopov pre všetky generácie otvorila dokorán. Škola na Sibírskej zasa poskytla priestor na vytvorenie komunitnej záhradky, na ktorej pracujú bezdomovci pod vedením OZ Vagus a školáci. Azda najväčší potenciál na spájanie rôznorodých svetov a skupín ukazuje projekt Gaudího dielňa.

Gaudího dielňa

Jedno zo vstupných miest do Mierovej kolónie z Rožňavskej ulice lemujú asi dvesto metrov dlhý industriálny plot, ktorý sa stal objektom participatívneho projektu s názvom Gaudího dielňa pod umeleckým vedením Mgr. art. Gabiky Binderovej. Účastníci workshopov pod vedením odborných lektorov vytvárajú na múre svoje unikátne mozaiky, prípadne reliéfne kachlice. Výsledkom bude priechod symbolizujúci umelecké prepojenie všetkých komunít a mestskej časti - plot s (ne)tradičnou mozaikou. Projekt tak prostredníctvom výtvarných workshopov pretvára industriálne zóny samými komunitami žijúcimi alebo pôsobiacimi v tejto oblasti. Preto sa táto aktivita snaží osloviť obyvateľov Mierovej kolónie, rodičov a žiakov miestnej základnej školy, rodičov a deti materskej školy, členov Integrity, klientov Detského diagnos-

Participatívny rozpočet

Nové Mesto v našich rukách

tického centra, členov miestneho Klubu dôchodcov a zamestnancov susediacich závodov. Slovom autorky a koordinátorky projektu: „*Umeleckú tvorbu vnímame ako skvelú možnosť inklúzie rôznych zraniteľných skupín, spôsob ako beznáhlavo začať dialóg a prepojiť jednotlivé skupiny v spoločnom diele pri vytváraní verejného prostredia, v ktorom všetky žijú.*“

A čo ďalej

Okrem realizácie starších projektov sa už venujeme aj príprave nových. Pri zbieraní podnetov a nápadov od vás sa už začali črtáť aj zámery projektov na rok 2015. Napríklad počas júňového verejného stretnutia na Kolibe sa sformoval projektový zámer „Nordic Walking“, tzv. severskej chôdze s paličkami. Ide o pohybovú aktivitu vhodnú pre všetky vekové skupiny, ktorá láka do prírody, umožňuje spoznávať nových ľudí a rozvíjať rozhovory trebárs o tom, ako zveľadiť verejné priestory na Kolibe. Projektový zámer opätovne prichádza aj z Mierovej kolónie, kde sa chcú spoločnými silami pokúsiť o výstavbu slameného domca v areáli miestnej školy. Prvý zámer prišiel z časti Dimitrovka - ide o snahu rozvíjať spoluprácu s početnou miestnou vietnamskou komunitou. Postupne zbierame nové podnety a budeme radi, ak sa nám ozvú aj ďalší záujemcovia. Kancelária pre participáciu verejnosti a starosta Kusý rokurujú o návrhu, aby sa v budúcom roku vyčlenila pre participatívny rozpočet suma 240-tisíc eur. Aby sa rozsah financií, o ktorých môžu priamo rozhodnúť občania, postupne zvyšoval - dúfame, že tento návrh sa stretne so súhlasom poslancov.

Peter Nedoroščik

Duálne vzdelávanie v Bratislavskom kraji

Zvýšiť atraktivitu stredného odborného vzdelávania, pripraviť študentov na trh práce, či priamo garantovať absolventom pracovné miesto. To všetko je súčasťou projektu duálneho vzdelávania.

„Dlhodobu sa ukazuje, že je lepšie, keď odborné školy majú partnerov priamo v praxi a študenti pracujú tam, kde budú aj pracovať. Je to win-win situácia pre študenta aj pre zamestnávateľa, ktorý si vie svojich zamestnancov vychovať a pripraviť,“ vyjadril sa predseda Bratislavského samosprávneho kraja Pavol Frešo.

V tomto roku spustil BSK pilotný projekt duálneho vzdelávania na Strednej odbornej škole obchodu a služieb Samuela Jurkoviča v Bratislave v spolupráci so spoločnosťou Lidl Slovenská republika. Do prvého ročníka sa prihlásilo 12 študentov. Obchodný reťazec bude partici-

povať na praktickom vyučovaní žiakov študijných odborov „obchodný pracovník“ a „pracovník marketingu“. Praktická výučba bude priamo v predajniach. Okrem toho sa bude ich budúci zamestnávateľ podieľať aj na teoretickej príprave vo forme odborných prednášok. Úspešní maturanti, teda dnešní prváci, majú po maturite garantované pracovné miesto v odbore, na ktorý sa budú celé štyri roky štúdia pripravovať. O ich pracovnom zaradení rozhodne priemer známok. Ten im môže pomôcť aj získať prospechové štipendium.

Svoje Centrum duálneho vzdelávania má už druhý rok aj automobilka

Volkswagen v bratislavskej Devínskej Novej Vsi. Presne pred rokom tam otvorili prvý dvojročný kurz mechatroniky. Kurz je určený pre absolventov stredných škôl. V tomto roku pribudli odbory „priemyselný mechanik“ a „elektrotechnik automatizačnej výroby“. Výhodou duálneho vzdelávania je nielen pomer praxe k teórii, ktorý je 80:20, ale najmä to, že prax prebieha priamo u budúceho zamestnávateľa. Mechatronici – druháci sú už v tomto roku priamo nasadení v karosárni bratislavského závodu. Študenti v Centre duálneho vzdelávania majú okrem vzdelania a praxe priamo u zamestnávateľa aj ďalšie výhody. Sú zamestnancami závodu, poberajú mzdu a využívajú sociálny program.

S touto automobilkou už niekoľko rokov spolupracujú aj tri stredné odborné školy v pôsobnosti BSK – SOŠ automobilová na ulici Jána Jonáša, SOŠ informačných technológií na Hliníkovej a SOŠ elektrotechnická na Rybníčkovej. Začiatkom septembra podpísali s automobilkou Memorandum o spolupráci, ktoré ešte väčšmi prehĺbi ich väzby.

Cieľom Bratislavského samosprávneho kraja je zaviesť duálne vzdelávanie na každej odbornej škole, aby študenti mohli pracovať v reálnych podmienkach a v najlepšom prípade priamo u svojho zamestnávateľa.

(vb), snímka BSK

BSK kontroluje vynovené škôlky

V septembri župan Pavol Frešo odštartoval kontrolu 76-ich podporených projektov na materských školách v kraji. Na tých, ktoré dostali dotáciu v rámci projektu Naša škôlka – náš kraj.

„Súčasťou projektu zameraného na zvyšovanie kapacít v škôlkach je aj zlepšovanie ich vybavenia a podmienok na starostlivosť o deti,“ vysvetlil Pavol Frešo zameranie projektov v tomto roku. Minulý rok boli prostriedky viazané priamo na zvyšovanie kapacít materských škôl. V tomto roku išlo primárne o zefektívnenie fungovania škôlok. Teda o rekonštrukcie, nákup hračiek či zatepľovanie.

Projekt Naša škôlka – náš kraj podporil v tomto roku 76 škôlok dotáciami spolu vo výške 402 900 eur. V hlavnom meste podporil 22 škôlok, v Senecskom okrese 23, v Malackom 20 a v Pezinskom 11 materských škôl. BSK sa na tomto projekte podieľal v zmysle prijatého Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR). Nový PHSR umožňuje podporovať aj predškolské zariadenia a predškolskú výchovu.

(vb), snímka BSK

32-ročná história jedného klubu alebo *Ked' ženy cvičia...*

Z našich začiatkov

Písal sa rok 1982. Z iniciatívy obvodnej lekárky MUDr. Viery Ulehlovej, a najmä cvičiteľky ZRTV Margity Kertészovej vznikol pri vtedajšej TJ Inter Slovaft cvičebný oddiel žien. Tvorili ho členky Červeného kríža a zamestnankyne Polikliniky na Tehelnej ulici. Cvičiť začalo asi 35 žien vo veku 40 - 60 rokov. Pod vedením cvičiteľky Gitky Kertészovej pracoval plných 20 rokov.

Od začiatku vedieme klubovú kroniku

Cvičíme aj dnes

Od roku 2003 viedla cvičenie Ing. Ale na Vrbová. Zostavila nový, veľmi dobre premyslený cvičebný program s hudbou a aj keď neskôr musela odísť, cvičenie pokračuje v telocvični na Českej ulici, kde nachádzame plné pochopenie u pani riaditeľky Kopáskovej. Hoci sme sa vo vedení cvičebných hodín vystriedali, ťažisko zostalo prispôbené kategórii žien v strednom a seniorskom veku.

Po zvýšení poplatkov za prenájom priestorov sa zdalo, že cvičenie budeme musieť ukončiť. Vyšiel nám však v ústrety starosta mestskej časti Rudolf Kusý. Získali sme príspevok na úhradu časti nákladov na cvičenie. S podobným pochopením sme sa stretli aj u pracovníčok ekonomického oddelenia pani Ondrovej a pani Hluzinovej. Takže cvičíme aj v novom školskom roku!

Vďaka pravidelnému cvičeniu sa ženy cítia dobre, s pohybom nemajú problémy. A to už nejednej minulo osemdesiat a mnohé z nás sa k tomuto veku blížia. Usmiatym cvičenkám by ste však toľko rokov rozhodne nehádali.

Alica Šimková

Snímky Jana Škutková

Stretáme sa každý pondelok

A to od 18.30 do 19.30 h v telocvični Základnej školy na Českej ulici. Ak chcete urobiť niečo pre vaše zdravie, pridajte medzi nás. Môžete jednoducho prísť do telocvične a pridať sa, na prípadné otázky rada odpoviem aj telefonicky na číslach 4437 1485. Vzácnu 32-ročnú tradíciu nášho seniorského cvičebného oddielu by sme chceli uchovať aj naďalej.

S láskou spomíname na našu prvú cvičiteľku

Gitka Kertészová – Ehnová pochádza z našej mestskej časti. Narodila sa 12. júla 1922. Pamätníci si iste spomenú na vôňu čerstvého chleba a chrumkavého pečiva, ktorá sa šírila z pekárstva Ehnovcov na Rešetkovej ulici. Ako mladé dievča rozvážala Gitka autom čerstvý tovar zákazníkom, neraz nám o tom rozprávala. Odjakživa mala vzťah k športu, no očaril ju najmä balet, ktorému sa aktívne venovala.

Oddielu žien sa ujala ako šesťdesiatročná. Sama pripravila cvičebné zostavy, meno ich, sledovala najnovšie trendy a dbala, aby bolo cvičenie s hudbou príťažlivé, rytmické, účinné, a popritom i zábavné. Zvládnutie najnamáhavejších častí cvičenia vždy oživovala vtipnými poznámkami. Silou svojej osobnosti dokázala vytvoriť stabilný kolektív cvičiacich žien. V najlepších rokoch (1995 – 1996) cvičilo v telocvični na Českej

ulici 30 žien a dopoludnia v tzv. baletnej sále na Interi 2-krát po 10 žien. Na tento úspech sa prišla pozrieť i televízia a prácu našej cvičiteľky vysoko ocenila.

No roky pribúdali a Gitka sa rok čo rok rozhodovala, či s cvičiteľstvom neskončí. Vydržala však plných 20 rokov, až do svojej osemdesiatky. Podľa záznamu v kronike to sama komentovala takto: „Jedna vec je zaujímavá. Do telocvične prídem s bolesťami kolien, chrbta... No len čo sa vyzlečiem a pripravím magnetofón, bolesti zmiznú. Takže na konci cvičenia si spolu zatancujeme aj kankán.“

Gitka bola vzácna osobnosť. Celých 20 rokov cvičenia je zaznamenaných v kronike, ktorú sama viedla až do roku 2003. Možno sa v nej dočítať aj o ťažkostiach, ktoré ako vedúca musela prekonávať, najmä čo sa týka priestorov a poplatkov za cvičenie.

Cvičilo sa na Českej, Kalinčiakovej, Borodáčovej, na Farmaceutickej fakulte, na Interi dokonca dvojčázovo.

Kronika je obohatená jej básnickou tvorivosťou a početnými básnickými význami vďaka jej cvičeniam. Priateľstvá sa utužovali aj spoločenskými podujatiami - boli to pravidelné stretnutia pred Vianocami, na MDŽ, a najmä v závere roka. Nechýbali tam kvízy, tombola, voľba miss, dobré vtipy. Tak sa kolektív stmeloval. Písomné pozvania na tieto stretnutia sa končili typicky: „Teším sa na Vás, buďte fit! Vaša Gita – Aerobik!“.

Naša Gitka Kertészová, dnes 92-ročná, si túto spomienku zaslúži. Od roku 2009 žije v Domove sociálnych služieb v Rači. Najstaršie, stále aktívne členky nášho oddielu – priateľky Eva, Zdenka, Vierka a Soňa ju chodia navštevovať, aby sa potešila.

O rímskokatolíckom kostole na Teplickej, jeho architektonickom stvárnení, ale aj o činnosti miestnej farnosti informujeme v Hlase pravidelne. Pri príležitosti 15. výročia vzniku farnosti nám poslal príspevok o prípravách a priebehu výstavby tajomník Hospodárskej rady pre stavbu kostola Kráľovnej rodiny Ing. Anton Pristaš. Z jeho textu sme pre vás vybrali niekoľko zaujímavých informácií.

15 rokov farnosti Kráľovnej rodiny

Až do vzniku tejto farnosti bola podstatná časť územia Nového Mesta cirkevne spravovaná blumentálskou farnosťou, vtedy najväčšou rímskokatolíckou farnosťou na Slovensku. Veriaci vo východnej časti Nového Mesta využívali a dodnes využívajú duchovné služby poskytované rehoľou saleziánov v Ružinove – v Trnávke, po vybudovaní jej kostola aj na Miletičovej ulici. V západnej časti Nového Mesta, najmä na Kramároch využívali veriaci duchovné služby rehole dominikánov a redemptoristov sídlacích v Starom Meste na Puškinovej ulici a na Kalvárii.

Na území Mestskej časti Bratislava – Nové Mesto (ďalej len MČ BANM), tretej najväčšej mestskej časti v hlavnom meste SR, trvale bývalo v čase sčítania ľudu, bytov a domov v roku 1991 40 125 osôb, z toho 20 080 osôb rímskokatolíckeho náboženského vyznania.

Po obnovení samosprávy bola táto mestská časť s polovicou občanov rímskokatolíckeho náboženského vyznania jedinou mestskou časťou v Bratislave, ktorá nemala na svojom území monument kríža, cintorín, kaplnku ani kostol, a teda ani žiadnu vlastnú rímskokatolícku farnosť.

Miestna samospráva v roku 1993 zabezpečila vypracovanie osobitného

dokumentu - Generelu cirkevných sakrálnych a charitatívnych objektov MČ BANM. Konceptia riešenia generelu mapuje výskyt cirkevných stavieb na území Nového Mesta v minulosti a zohľadňuje predstavy o potrebe výstavby menovaných cirkevných objektov. V období 1995-2005 boli v zmysle odporúčania generelu vybudované nasledujúce cirkevné objekty:

- monument Bieleho kríža, obnovený na rovnomennom námestí, posvätený 23. októbra 1995
- kostol Kráľovnej rodiny na Teplickej ulici s pastoračným centrom a farou, posvätený 25. septembra 1999
- a kostol Najsvätejšieho Srdca Ježišového s pastoračným centrom a farou na Kramároch, posvätený 10. decembra 2005

Všetky tri stavby boli vybudované zo združených prostriedkov a po ukončení posvätené J. E. trnavským arcibiskupom – metropolitom Jánom Sokolom.

Od mája 1996 sa postupne sústreďovali finančné prostriedky na zabezpečenie stavby kostola Kráľovnej rodiny od štyridsiatich slovenských krajanských spolkov v zahraničí, podnikov a bankových ústavov v Bratislave, rímskokatolíckych farností na Slovensku, cirkevných predstaviteľov a organizácií v Rakúsku,

Nemecku, zbierkami od veriacich z blumentálskej farnosti, predovšetkým však od samosprávy MČ BANM a Arcibiskupského úradu v Trnave.

Výstavba kostola nebola prijatá všetkými Novomešťanmi bez výhrad, približne 400 spoluobčanov proti nej protestovalo. Samospráva však v roku 1996 rozhodla o umiestnení stavby, v roku 1997 sa oficiálne začali stavebné práce a v septembri 1999 bola výstavba dokončená. Celkové náklady na stavebný komplex dosiahli takmer 41 miliónov slovenských korún.

K 1. septembru 1999 bola zakladacou listinou zriadená Rímskokatolícka farnosť Kráľovnej rodiny, a súčasne boli schválené jej hranice. Po slávnostnom vysvätení 25. septembra 1999 začala farnosť svoju každodennú praktickú činnosť.

Kostol Kráľovnej rodiny už 15 rokov úspešne plní svoju liturgickú, spoločenskú, katechetickú, charitatívnu, administratívno-správnú, a napokon aj hospodársko-technickú funkciu. Je prínosom aj pre svoje prostredie. Už v roku 2000 sa jeho stavba podľa návrhu Architektonickej kancelárie Ing. arch. Ľubomíra Závodného umiestnila na prvom mieste v rámci súťaže časopisu ARCH v SR a ČR.

(Pozn. redakcie: Rozhovor s architektom Ľubomírom Závodným sme priniesli v Hlase Nového Mesta č. 1-2/2011, záujemcovia ho nájdu aj na stránke www.banm.sk)

Najlepšia výchova? Pekný život rodičov

Navštívili sme psychológa prof. Ivana Štúra

Profesor Ivan Štúr (80) prežil aktívne obdobie svojho bohatého doterajšieho života predovšetkým ako pediatrický psychológ - dlhé roky mal ambulanciu na niekdajšej klinike na Bezručovej, neskôr pôsobil čoraz viac aj ako pedagóg a autor publicisticky ladenej odbornej literatúry. Hoci ho politické pomery dvakrát pripravili o miesto v školstve, nestačuje sa - malo to vraj aj svoje výhody. Pripomína, že jeho otca, filozofa Svätopluka Štúra vyhodili trikrát, a to z univerzity, ktorú pomáhala zakladať jeho matka, lekárka Božena Kuklová - Štúrová, prvá profesorka lekárstva v predvojnovnej Československej republike.

Na knižnom trhu dnes nájdete najnovšiu publikáciu prof. Štúra Kto chce žiť, nech sa kýve (Premedia Group, 2014). Je to kniha jeho rozhovorov s D. G. Doričovou o výchove detí v bežných podmienkach rodiny i v krízových obdobiach, keď do nej vstúpi rozvod či smrť. Neobchádza ani najčastejšie problémy súžitia rodičov a otázky, o ktorých sa dnes diskutuje na verejnosti. Psychológ v knihe vystupuje ako vyhranený odborník stavajúci nie na teóriách či štatistikách, s tými sa priveľmi nekamaráti, lež na prirodzenom ľudskom vzťahu k deťom i dospelým. Dokazuje, že práve táto cesta vedie k porozumeniu, prostredníctvom ktorého je možné vstupovať do narušených medziľudských vzťahov a skutočne pomáhať.

Keď sme už spomenuli vašich rodičov, pán profesor, nedá mi, aby som sa nespýtala, či patríte medzi priamych potomkov Ludovíta Štúra.

V duchovnom zmysle sme všetci na Slovensku potomkami Eudevíta Štúra, či aspoň mali by sme byť, však? Potomkami Štúra a Štefánika... Ale vy sa asi pýtate na iné. Áno, môj otec pochádzal z vetvy Štúrovho brata Samuela. Takže ja som vlastne prapravnovec Eudevíta Štúra. Mať významných predkov ale nie je vždy pre človeka pozitívum - je to zaväzujúce.

Aký by mal byť dobrý psychológ

Pán profesor, zmenil sa u nás už postoj rodičov k možnosti navštíviť pri problémoch s dieťaťom psychológa? Nevidia v tom už hanbu, spochybnenie „normálnosti“ svojho potomka? Berie sa to už prirodzenejšie?

Je to už iné, áno. Závisí to od samostatnosti rodičov, a potom aj od toho, ku komu s dieťaťom môžu ísť. Musia mať k psychológovi dôveru, veriť, že je to odborník - osobnosť. A nie teoretik, ktorý sa topí v testoch, radšej praktik so skúsenosťami.

Aký by teda mal byť podľa vás dobrý psychológ?

Predovšetkým slušný, zdvorilý, nie je to, žiaľ, pravidlo. Ďalej by mal byť prirodzený, nič nepredstierať - dieťa to vyčítí. Mala by z neho vyžarovať radosť zo života, to znamená, že sám by mal vedieť, ako dobre žiť. Aby návšteva klienta u psychológa bola radosťným zážitkom pre obe strany. Mal by byť vzdelaný, ale pritom praktický - nemal by špekulovať, ktorá zo 400 škôl psychoterapie je lepšia a ktorá horšia, ale každú návštevu v ambulancii vnímať ako stretnutie človeka s človekom. - Napokon, myslím si, že psychológ sa nezaobíde ani bez krásnej literatúry, bez poézie. Nie som sám medzi psychológmi, kto si to myslí. Z umenia som sa dozvedel veci, ktoré by som z odborných učebníc nikdy nezískal.

Spomínali ste, že sám ste sa k psychológii dostali vlastne skôr náhodou.

Áno, viacerými okľukami som najprv

prešiel, dokonca aj cez štúdium telesnej výchovy v Olomouci, lebo na Slovensku boli s mojím prijatím na vysokú školu problémy. Ale nakoniec to bolo to najkrajšie, čo som mohol robiť.

Presadzujete myšlienku, že to, čo deti najviac potrebujú, je pozornosť, porozumenie a ocenenie. V dnešných „uponáhľaných“ časoch, ako ich často nazývame, je najmä to prvé asi mimoriadne aktuálne. Čo všetko pod tým máte na mysli?

Pozornosť je najvyššia potreba človeka. Umožňuje mu kontakt s iným človekom, ktorý každý z nás naliehavo potrebuje. Pozornosť je vlastne jedna z podôb lásky. Túžime po nej od malička. Ak chýba, môže to u dieťaťa vyvolať rozličné, až chorobné symptómy. Mnohokrát som si to overil u detí, ktoré mali nejaké neurotické ťažkosti, napríklad tiky, zajakávanie. U jedného chlapca boli veľmi výrazné. Prichádzal potom ku mne do ambulancie, rozprávali sme sa, zaujímal som sa, čo všetko robí... Snažil som sa zvýšiť jeho sebavedomie. A ukázalo sa, že je to účinný spôsob, nakoniec ho to vyliečilo. Slovom, nemali by sme liečiť symptóm, ale osobnosť.

Sympatická je vaša myšlienka, že výchova je rozvíjanie pozitívneho, podpora toho dobrého, nie boj proti negatívnym javom u dieťaťa.

Áno, je to oveľa lepší prístup. A najmä úspešnejší. Nemôžeš urobiť človeka lepším inak, než zvyškom toho dobrého v ňom – to je citát od Kanta, ktorý som mal kedysi vyvesený v ambulancii. Chodieval ku mne inžinier s adoptívnym synom. Mal ho rád, ale večne ho napomínal, chcel vygumovať všetko negatívne, čo na ňom videl. Navrhol som mu, aby skúsil chlapca aj pochváliť. Po dvoch týždňoch mi priniesol do ambulancie hračky pre decká a povedal: Neverili by ste, ako sa to dieťa zlepšilo.

Každá výčitka by sa mala začínať pochvalou. Platí to, či už hovorí rodič o dieťati, učiteľ o žiakovi pred jeho rodičom, partneri vo vzájomnom rozhovore...

Tvrdíte, že dieťa vychováva rodičov rovnako ako oni jeho. Predpokladám, že všetci ľudia by s tým spočiatku ani nesúhlasili... Ale ak budú dôsledne uplatňovať vašu zásadu, že vždy treba najprv hľadať chybu u seba, po čase vám iste dajú za pravdu.

Dieťa nás vychováva viac, než by sme si mysleli. Naše prístupy vyvolávajú predsa u neho rozličné reakcie. Príkaz je autorita, humor je priateľstvo, porozumenie. Príkaz môže vyvolať odpor, agresiu – niečo, čo sme pôvodne ani nemali v úmysle. Už T. G. Masaryk kedysi hovorieval, že problémy vlastne nemáme s deťmi, ale s nami dospelými...

Podliehame aj dobovým modelom

Často v knihe používate termín *hygienická výchova* - v zmysle racionálna, bez maznaní a s deťmi, teda „bezdotyková“. Vždy som si myslela, že v tomto zmysle závisí výchova len od osobností rodičov. Nikde som sa zatiaľ nestretla s tvrdením, že je to dobová črta, model výchovy propagovanej v 30. rokoch minulého storočia.

S nami sa doma teda nijako nemaznali. To som mal na mysli. Hoci citová výchova bola veľmi hlboká. Dodnes spomínam na naše „večerné semináre“ s otcom, nosil mi básne a upozorňoval na obzvlášť výstižné verše.

Ale v histórii boli a sú odlišné modely – keď si porovnáte prísne autoritatívnu výchovu v niekdajšom Nemecku s výchovou napríklad v Rusku alebo v izraelských kibucoch, každá má špecifické

Takéto výhľady do diaľky sa človeku nemôžu zunoť, vraví profesor Štúr

črty. Sú autori, ktorí sledujú dobové zmeny vo výchovnom procese ako svoju odbornú tému.

Preferuje sa u nás aj v súčasnosti nejaký výchovný model? Ak áno, zdá sa, že je to výchova azda až príliš tolerantná... Aspoň podľa nás starších, ktorých vychovávali prísnejšie.

V podstate sú dva typy výchovy, liberálna a prísna. S individuálnymi rozdielmi u rodičov, prirodzene. Mnohí si myslia, že dnes prevláda liberálna výchova, ale takisto veľa ľudí zastáva ešte názor, že občasná bitka nezaškodí. No ak dávame dieťaťu najavo, že silnejší má pravdu, je to nebezpečné. Takisto je nebezpečné, že dnešné deti sa nestretajú s odriekaním, častejšie vidia, ako si ľudia doprajú. Myslím si, že rodičia nie sú ani takí liberálni, častejšie je to ľahostajnosť – nemajú na deti čas, alebo sa nad výchovou nezamýšľajú. Ale nemožno to zovšeobecňovať, sú ľudia, ktorí dokážu krásne vychovávať.

„Ak dávame dieťaťu najavo, že silnejší má pravdu, je to nebezpečné.“

Vravíte, že ste spokojný s vaším terajším bydliskom Na Revíne. Hoci roky ste prežili v centre mesta. Čo sa vám v tejto časti Nového Mesta ráta predovšetkým?

Keď sa tu pozriem z okna, vidím ďaleko do diaľky - televíznu vežu, Koby-

lu, niekedy tu dolu zazriem dokonca veveričku skákať po stromoch... Mám blízko na Kolibu, do lesa, a pritom do centra mesta nie je ďaleko. Našiel som sa v tomto tichom prostredí. Len štekotu z neďalekého psieho hotela by azda mohlo byť menej...

Odkedy profesor Štúr už neprednáša, naplno sa môže venovať svojim obľúbeným činnostiam. Literatúre, najmä poézii, ale popritom aj športu. Chodí do lodenice na Dunaji, kde má kanoe, ešte vždy pádľuje a je to na ňom vidieť. S rovesníkmi sa tam však sotva stretáva... Svoj záujem o poéziu vníma priam ako logickú súčasť svojho záujmu o deti. Skutočnosť poznávajú básnici a deti, cituje odkiaľsi. Citáty má pán profesor naporúdzi pri každej téme. Vďaka svojej obdivuhodnej pamäti cituje v rozhovore úryvky z básní slovenských i českých autorov, z prekladov, ba sem-tam i z originálov svetových diel. Vysvetľuje to tak, že keď sa mu čosi z prečítaného zapáči, zapamätá si to.

Má troch synov, ako zvyknú mať králi v rozprávkach. Hoci z nich nevyrástli rovno psychológovia, práca každého z nich má k nej veľmi blízko. A všetci traja vraj milujú deti a vedia to s nimi. Dobrý príklad rodiča jednoducho patrí k výchovným prostriedkom, ktoré nezlyhávajú.

Viera Vojtková

Snímky zo súčasnosti Jana Škutková, snímka z ambulancie Roman Benický

Kultúrne leto zabávalo, učilo i pomáhalo

V sobotu 6. septembra sa Novomešťania vo veľkom štýle rozlúčili s Kultúrnym letom. V rozmanitej ponuke hudby, tanca, atrakcií i poučenia pre celú rodinu si každý našiel to svoje.

Celodenný program sa začal už o 9. h pretekmi a prehliadkou automobilových veteránov. Členovia skupín ARGYLL, Prešporskí šermiari a NI EMMENS v projekte *Stredovek naživo* priblížili deťom i dospelým historické zvyky a tradície. Aj keď historickí nadšenci na spoločenských podujatiach zameriavajú prezentáciu viac na zábavu, nenásilným spôsobom naučili malých i veľkých veľa o živote našich predkov v 12. či 13. storočí. Meče, helmice, štíty vyrábajú zruční majstri aj dnes podľa dochovaných záznamov, kostýmy verne zodpovedajúce dobovému oblečeniu si šijú ručne. Na ochutnávanie lákala stredoveká kuchyňa, kde manželia Horvátovci na živom ohni pripravovali jednoduché pochúťky. Pani Oľga ochotne vysvetlila, že záklá-

dom jedálňička starých Slovanov bola kaša „varmuža“, placky z rôznych druhov obilnín, strukoviny, ovocie a základné druhy zeleniny. Z jedlých gaštanov pripravovali múku, preto gaštanový strom nazývali chlebovníkom. Maškrtníci si z historickej kuchyne odniesli zaujímavé staré recepty a poučenie, že potravou by sa naozaj nikdy nemalo plyvať.

V hlavnom popoludňajšom a večernom programe nechýbalo pesničkové vystúpenie pre deti, ľudová hudba, slovenské a české hity v podaní Starmanie. Zlatým klincom programu bol koncert speváka Vaša Patejdla s kapelou, ktorý roztancoval stovky prítomných divákov. Tradičné zapálenie vatry sprevádzalo vystúpenie country kapely Oukey a vydatený večer uzavrela veľkolepá laserová šou.

Záver Kultúrneho leta 2014 mal aj charitatívny rozmer. *Dobrovoľným finančným príspevkom prispievali návštevníci na projekty Národného onkolo-*

gického ústavu. „Sme radi, že môžeme pomôcť dobrej veci, ktorá bude ďalším obrovským prínosom pre to najcennejšie, čo máme – naše zdravie,“ skonštatoval starosta Rudolf Kusý. Zbierka pomôže vybudovať špecializované Centrum chirurgie prsníka, ktoré bude ženám ponúkať najmodernejšie terapeutické postupy, a podporí kompletnú rekonštrukciu Transplantačnej jednotky vrátane moderného prístrojového vybavenia. „Sú to náročné projekty, bez podpory zvonka by ich realizácia nebola možná. Ako štátna nemocnica máme limitované zdroje, prostriedky hľadáme aj mimo rozpočtu a každú pomoc si veľmi ceníme,“ vysvetlil riaditeľ Národného onkologického ústavu Jozef Dolinský.

Boj proti onkologickým ochoreniam môžete podporiť aj dodatočne. Na stránke www.priatelianou.sk nájdete bližšie informácie a čísla jednotlivých projektov.

Jana Škutková

Snímky Martin Marenčin

Na svojom veteránovi sa previezol aj šéfredaktor Hlasu Vladimír Margolien

Novomešťania podporili dôležitý projekt NOÚ

Celodenný program a hity Vaša Patejdla potešili malých aj veľkých divákov

feminia[®]

FEMINIA, Račianska 31,
831 02 Bratislava
tel. 02/442 501 33
mobil 0911 373 350
Mail: moja@feminia.sk
facebook.com/feminia.family

Otváracie hodiny:
Po – Pi **10.00 – 18.00**

Nová drogéria a zdravotné potreby pre ženy

INZERCIA:

- Tepujem koberce, sedačky, posteľe. 0903 195 861
- Vodoinštalatéri – kvalitne a rýchlo. 0904 572 977

Tanec pre radosť

V Istropolise na Trnavskom mýte pôsobí Tanečný klub Spektrum, ktorý vznikol už v roku 1981. Klub má dnes okolo 100 členov vo veku od 5 do 55 rokov a venuje sa rôznym tanečným štýlom. Môžete sa tu naučiť umeniu salsy, merengue či kankánu, venovať sa show dance, ale aj spoločne nacvičovať plesové choreografie.

Klub je jedným z popredných slovenských amatérskych súborov a popri mnohonásobných oceneniach z majstrovstiev Slovenska sa hrdí titulom majstra sveta a vicemajstra Európy.

Tanečný klub Spektrum sa venuje rozvoju tanečníkov z technickej, ale aj osobnostnej stránky. Tanečníci rozdelení do rôznych vekových kategórií v ňom trávajú chvíľ naplnených radosťou z pohybu a zážitkami zo súťaží. Dodávajú, že bonusom sú im priateľstvá na celý život. Ak máte chuť skúsiť to s nami, budete vítaní. Záujemcovia sa môžu prihlásiť do detských a juniorských zložiek alebo do skupiny dospelých. Bližšie informácie poskytneme na tel. čísle 0905 898 762.

Hana Švehlová

Snímka z archívu TK Spektrum

V Poetickom štúdiu štartuje nová sezóna

S novým školským rokom sa vrátili aj návštevníci obľúbených predstavení do Domu kultúry na Kramároch. Počas 136. Poetického večera pri sviečkach pod názvom *Padali hviezdy, padali...* tu 8. septembra zazneli verše Ľudmily Podjavorinskej v podaní súboru Divadielka Galéria z Nového Mesta nad Váhom. Hostiteľ Juraj Sarvaš pozval aj predstaviteľov dvoch samospráv symbolicky či neformálne spriateleneých svojimi názvami. Primátor Nového Mesta nad Váhom Jozef Trstenský a starosta bratislavského

Nového Mesta Rudolf Kusý sa zhodli, že práve v čase nízkych rozpočtov je nesmierne dôležité podporovať kultúru a školstvo.

V ďalšej časti programu uviedol Juraj Sarvaš herečku Zuzanu Frengľovú. Zaspomínali si na herečkine zážitky z detstva, spoločné nakrúcanie filmu Anička Jurkovičová a pripomenuli ocenenia. Ďalší z poetických večerov môžete navštíviť v novembri.

Jana Škutková

Snímka Martin Marenčin

Na snímke (zľava) Jozef Trstenský, Juraj Sarvaš a Rudolf Kusý

Novomestský športový klub hľadá posily

Novomestský športový klub posilňuje svoje rady. Do futbalových oddielov hľadá deti viacerých vekových kategórií: škôľkarov od

štyroch rokov a žiakov prvých štyroch ročníkov základných škôl. V prípade, že chcete svoje dieťa prihlásiť, kontaktujte Novomestský športový klub 1922 – pán Otto Kremmer, mobil 0911 322 372, e-mail: kremmer.fkbct@centrum.sk.

Futbalový klub NMŠK 1922 vznikol tento rok v júni zlúčením štyroch družstiev, ktoré doteraz fungovali na území mestskej časti Nové Mesto – BCT, Štart, ZŠ Kalinčiakova a futbalového klubu nepočujúcich.

Kuchajda čaká na vaše šarkany

Jeseň už tradične patrí šarkanom. Inak to nebude ani tento rok. Mestská časť Bratislava – Nové Mesto na október pripravila ďalší ročník NOVOMESTSKEJ VESELEJ ŠARKANIÁDY. Bude sa konať v sobotu 11. októbra 2014 od 14. h v areáli prírodného kúpaliska Kuchajda. Okrem tradičného púšťania šar-

kanov sa budú deti aj rodičia môcť zapojiť do súťaže o najkrajšieho vlastnoručne vyrobeného šarkana, pre najoriginálnejšie výtvy budú pripravené pekné ceny. Vstup je, samozrejme, zdarma. Tešíme sa na vás a vaše šarkany!

(bor), snímka František Rajecký

POZÝVAME

STREDISKO KULTÚRY BRATISLAVA - NOVÉ MESTO VAJNORSKÁ 21

tel.: 44373771, 44372620

info@skvajnorska.sk, www.skvajnorska.sk,
nájdete nás aj na FB:

<https://www.facebook.com/strediskokulturybanm>

HUDOBNO-TANEČNÉ PROGRAMY

10. 10. 2014, piatok 17. h
Tanečný večer s Martinom Jakubcom
Tradičné, a predsa vždy nové ČAJE O PIATEJ každú
sobotu o 17. h, živá hudba zo 60. - 90. rokov, žrebo-
vanie vstupeniek
4. 10. 2014 - **HS KARTAGO** - pre Františkov
11. 10. 2014 - Za dychovou na Vajnorskú
DH Šarfianka
18. 10. 2014 - **HS Merytan**
25. 10. 2014 - **HS Saturn**

KONCERTY

3. 10. 2014, piatok 18. 30 h - Občianske združe-
nie SAHADŽA JOGA Slovensko pozýva na **Koncert**
klasickej indickej hudby (veena, vokál, tabla).
Účinkujú: Dr. Mustafa Raza, Smt Mahua Murherjee,
Durjay Bhaumik
17. 10. 2014, piatok 19. h
Koncert **Jozka Černý** a cimbalová muzika

KLUBOVÉ PODUJATIA

- Každý pondelok o 18. h - **Sahadža joga** - ako sa zb-
aviť stresu - pokročilí, vstup voľný
- Každý utorok o 18. h - **Sahadža joga** - ako sa zbaviť
stresu - začiatčníci, vstup voľný
2. 10. 2014, štvrtok 16. h - **Klub Patchwork**
16. 10. 2014, štvrtok 16. h
Klub priateľov opery, pravidelné stretnutie členov
22. 10. 2014, streda 18. h - **Túlavé topánky**
28. 10. 2014, utorok 17. h -
**Bratislavský včelársky spolok, pravidelné stretnu-
tie členov a záujemcov o odborné poradenstvo**
31. 10. 2014, piatok 14. h -
Informačné centrum zdravia
pre záujemcov o zdravú výživu, cvičenia, prednášky

PODUJATIA PRE DETI

22. 10. 2014, streda 10. h - **Jeseň v ľudových**
tradíciách, zvykoch, piesňach a tancoch na Sloven-
sku v prezentácii detských folklórnych súborov pre
I. stupeň ZŠ s MŠ

PODUJATIA PRE ŠIROKÚ VEREJNOSŤ

1. 10. 2014, streda 19. h - **Na kus reči** s Jozefom
Banášom a hosťom Jankom Lehotským
23. 10. 2014, štvrtok 14. h
Babička a dedko MČ BNM - finále

VÝSTAVY

1. - 11. 10. 2014
„obrazyďurofka“, výstava malieb Henriety Ďurovej
14. - 25. 10. 2014 - **Miroslav Šimek a Pavol**
Borecký MOBILITA a POSUNY, výstava fotografií
Vernisáž výstavy: 14. 10. 2014 o 17. h

Návštevný čas výstav: pondelok - piatok 14. h - 18.
h, v sobotu a nedeľu v rámci podujatí

VÝMENNÉ STRETNUTIA ZBERATEĽOV (VSZ)

11. 10. 2014, sobota 8. - 13. h
Medzinárodné VSZ mincí, medailí, odznakov,
starých pohľadníc, telefónnych kariet, kníh, gra-
moplatní, plagátov, filatelie, pivných podložiek,
vznamenaní, etikiet, plagátov...
18. 10. 2014, sobota 8. - 15. 30 h
Medzinárodné VSZ minerálov, skamenelín
a predajná výstava drahých kameňov

KURZY

JAZYKOVÉ:

- Taliansky jazyk I., II., III., IV. a V. ročník
- Anglický jazyk
- Nemecký jazyk
- Španielsky jazyk

PRAKTICKÉ:

- Keramika pre deti, keramika pre dospelých
- Šijeme s Burdou, škola strihov a šitia

TVORIVÉ:

- Výtvarná škola pre deti akad. mal. Dany Zacharovej
- Výtvarné štúdio pre dospelých akad. soch. Magdy
Burmekovej

POHYBOVÉ:

Joga pre zdravý pohyb dospelých

SEMINÁRE:

Poznaj svoj hlas, Moderovanie a komunikácia,
Akadémia Jin Jang

Predpredaj vstupeniek: v utorok a streda 16. h - 19. h
a jednu hodinu pred podujatím v SK BNM Vajnors-
ská 21, tel.:02/44373763. Na kus reči s Jozefom
Banášom je možné zakúpiť vstupenky aj v sieti
Ticketportal.

Zmena programu vyhradená!

Bližšie informácie na tel. č.:

02/44 37 37 71, 02/ 44 37 26 20

Ponúkame pre základné a stredné školy kultúrno
- spoločenské a výchovno - vzdelávacie podujatia,
tel. 44 37 26 20

Prenájom priestorov na semináre, spoločenské
posedenia, prezentácie, **tel. 44 37 26 20**

Výroba reklamy od vizitiek po transparenty
- vrátane grafických návrhov za **VÝHODNÉ CENY,**
tel. 44 37 25 12

DOM KULTÚRY KRAMÁRE STROMOVÁ 18

tel.: 54 77 11 48

www.skvajnorska.sk, e-mail: dkkramare@chello.sk

KULTÚRNE A SPOLOČENSKÉ PODUJATIA

15. 10. 2014, streda 19. h
Šansónový večer s Marcelou Laiferovou

PODUJATIA PRE DETI

26. 10. 2014, nedeľa 10. h
Letom svetom s malým vtáčim kabaretom
kabaret pre deti s pesničkami, riekankami a tan-
čekmi v podaní divadla pre deti Rád červených nosov

KLUBOVÉ PODUJATIE

8. a 22. 10. 2014, streda 16. 30 h
Klub Venuša - klubové stretnutie Lígy proti rakovine

PODUJATIE PRE POZVANÝCH

28. 10. 2014, streda 10. h - **Rozprávkové dopoludnie**
pre deti MŠ Na Revíne a na Čádrovej ul.

29. 10. 2014, streda 15. h - **Kultúrno-spoločenské**
stretnutie seniorov Denného centra DK Kramáre
pri príležitosti Mesiaca úcty k starším

KURZY

Maľovanie na hodváb, individuálne a skupinové
kurzy, možnosť objednávok aj od firiem

18.-19. 10. 2014, sobota - nedeľa 9. h
Ateliér neprofesionálnych výtvarníkov

VYT FIT

Škola pred škôlkou, pohybové cvičenie pre deti
od 15 mes. do 3 rokov s mamičkami na MD

Zdravotné cvičenie na problémy s chrbticou
s prvkami jogy - začiatčníci

Zdravotné cvičenie na problémy s chrbticou
- pokročilí

Pilatesove cvičenia

Hudobné kurzy: hra na klavír, spev, hudobná
teória pre deti, dospelých, seniorov

Angličtina pre deti

Služby - prenájom priestorov na semináre, spoločenské
posedenia, prezentácie

Predaj vstupeniek: pondelok, utorok, streda od 16. h do 19. h
Vstupné sa vráti len v prípade zrušenia predstavenia.

Zmena programu vyhradená. Vstupenky nerezervujeme.

Stredisko kultúry BNM, Vajnorská 21

Jozef Banáš spisovateľ, publicista,
glosátor, humorista
a tak trochu aj muzikant

„Na kus reči“
pravidelný program spustený humorom,
hudbou, spevom a posedením pri vínu

host
Janko Lehotský

1.10.2014
19.00 h
VSTUPNÉ 5,-€

PREDPREDAJ:
SK Vajnorská 21: ut, st, štv, 16.00 - 19.00 hod., 1 hod. pred podujatím a v
<http://www.skvajnorska.sk>, e-mail: info@skvajnorska.sk

DOM KULTÚRY KRAMÁRE, STROMOVÁ 18
Vás pozýva na

Šansónový večer
s Marcelou Laiferovou

15.10.2014 streda, 19.00 h, DK Kramáre

DOPRAVA: Trolejbus 204, 206, 209, 212, Autobus 32
Predpredaj vstupeniek: Pondelok, utorok, streda od 16.00 - 19.00 hod.
a v sieti Ticketportal

Vstupné: 5,- € Vstupné bude vrátené len v prípade zrušenia predstavenia